

DIENOS ŽINIOS

Nr. 34 ----- Glasenbach, 1947 kovo 20

IS MĀSKVOS KONFERENCIJOS Vokietijos ūkinis klausimas

Pirmadienio-trečiadienio posėdžiuose visi keturi užs. reikalų ministrai Maskvos konferencijoje pareiškė savo valstybių nuomones svarbiausiuoju klausimu - Vokietijos ūkiniu klausimu. Per tuos posėdžius ypač išryškėjo skirtumai tarp angliu-amerikiečių plano Vokietijos ūkiniam atstatymui ir sovietų reikalavimų. Iš pirmo žvilgsnio atrodytų, kad visu trijų valstybių norai ir troškimai yra tie patys, tačiau po ilgesnių ginčų pareiškėjo priešingumai.

Tiek JAV, Anglija tiek ir sov. sąjunga pasisakė už Vokietijos ūkinį susivienijimą. Visos trys valstybės yra už pramonės padidinimą. Visos trys yra ir už centrinės Vokietijos vyriausybės sudarymą. Taip atrodytų, jie visi sutinka viens su kitu. Tačiau, kai Marshallis ir Bevinas išreiškė savo reikalavimus, jie galvojo apie visos Europos gerovę, kad eksportą pagerinti Vokietijos ir Europos gyvenimui.

Tuo tarpu Molotovas, pasisakydamas už zonų suvienijimą ir pramonės padidinimą, turi galvoje tik reparacijas, kurių jis tikisi gauti iš vokiečių gaminių. Teigi sovietų pasiūlymas nenori, kad vokiečių padidinta pramonė padėtų sugriauto Vokietijos ūkio atstatymui ar maisto padidies pagerinimui. Jų tikslas gauti vokiečių pramonės gaminius, kaip reparacijas. Tai yra didžiausi skirtumai tarp konferencijos dalyvių. Bet be jų yra ir daugiau skirtumų. Anglo-amerikiečiai sutinka tik tada tarpzoniniam ūkiniam susivienijimui, kada susidarys vokiečių užsienio prekybos deficitas bus padengtas visu keturių valstybių. Sovietai šiam reikalavimui pasipriešino ir reikalauja tuoj pat panaikinti ūkinę uniją tarp angliu ir amerikiečių zonų. Toliau sovietai reikalauja Rūhro sritį paskirti tarptautinei kontrolei, tuo tarpu Anglija sako, kad zonomis susivienijus, visos ūkinis Vokietijos gyvenimas bus tarptautinėje kontroleje.

Visai kitoks yra prancūzų planas. Tuo tarpu, kai trys valstybės yra už Vokietijos pramonės padidinimą, Bidault reikalauja sumažinti pramonę, ypač plieno gaminių. Tik angliu išvežimas turės būti padidintas prancūzijos naudai. Be to Bidault reikalauja reparacijų vokiečių pramonės gaminiams.

Austrijos sutartis

Užs. reikalų ministrų patarėjattaryba Austrijos klausimui susitarė dėl Austrijos sutarties titulo. Ši sutartis nebus pavadinta taikos sutartimi, o "sutartis sudaryti nepriklausomai ir demokratiškai Austrijai".

Sovietai norėjo vietoje "nacionalistų" įdėti žodį "fasistų". Tačiau gen. Clark pasipriešino šiam sovietų norui, pareikšdamas, kad sovietų spauda labai plačiai šie savoka vartoja rešydomi net ir apie JAV piliečius, pav. apie senatorių Dulles, amerikiečių delegatą Maskvos konferencijoje.

Patarėjai susitarė leisti Austrijai turėti tik aerodromų, kirk reikalinga Austrijos aviacijai ir tarptautiniam oriniam susisiekimui. Jų skaičius nenumatytas.

=====

Stalinas vakar priėmė prancūzų užs. reikalų ministrą Bidault.

AMERICA GRIFFIN KALB.

Westminsterio arkivyskūpas kardinolas Griffin pasveikino Trumano pareiškimo dėl pagalbos Graikijai ir Turkijai. Tarp kitko jis pareiškė:

Atlanto Charta buvo paskelbusi tam tikrus principus, bet jie dažniausiai yra laužomi. Dugely rytų Europos kraštų žmonės neturi nei vieikimo, nei spaudos, nei tikėjimo laisvės. Lietuva, Latvija ir Estija yra rusų pagrobtos. Atlanto Charta liko juokams.

T r u m p a i

-JAV užs. reikalų ministro pavaduotojas Achensohn pareiškė, kad amerikiečių tauta pasisako už Trumano politiką. Nereikia tačiau dirsti, nes tas gali turėti blogų pasekmių. Yra tik klausimas ar kova tarp komunizmo ir demokratijos gali išsukti karą, ar ne.

-Amerikiečių karo laivyno dalinys nori aplankyti Graikų uostus. Graikų vyriausybė davo tam sutikimą.

-Amerikos anglių kasyklų darbininkų vedus Lewis atsiėmė savo vyriausybę ir taikta perėmė dalį sudarytos su profsąjunga sutarties netaikymo. Tuo išvengta naujo streiko.

-Parugvajus praneša, kad komunistų sukilimas vis labiau plėsiasi ir apėmė visą šiaurinę krašto dalį.

-Vengrų vyriausybė buvo leidusi visiškai paskelbti antrosios amerikiečių notos turinį. Tačiau sovietai tai uždraudė.

-Amerikiečių senato iškeltas klausimas, ar sovietai nepareikalaus carų parduoties Amerikai Alaskos. Sovietai abejoja, ar carai gali šį kraštą parduoti.

-Ispanijoje išaiškintos šios požeminės organizacijos. Šių organizacijų tikslas buvo organizuoti sabotazo veiksmus.

-Belgų užs. reikalų ministras Spaak sudarė naują Belgijos vyriausybę. Į kabinetą įnešė komunistai.

-Vashingtone paskelbtas paktas tarp Filipinų ir JAV.

-Britų parlamente svarstomas projektas iškelti tuncelį po vandeniu tarp Anglijos ir Prancūzijos.

-Anglija gavo iš Argentinos notą, kurioje atnaujinami Argentinos reikalavimai Foklando saloms.

-De Valera kreipėsi į JAV, kad grįžčiau sutvarkytų Irlandijos klausimą.

-Tuo pat metu Londono susirinko keturių didžiųjų valstybių įgaliotiniai spręsti buv. Italijos kolonijų klausimą.

-Naujamė Čekoslovakijos dvių metų planą numatyta suvalstybinimo. Tai yra didelis Čekoslovakijos komunistų pralaimėjimas. Labiau komunistai išsidėrėjo, kad jau suvalstybtos imonės nebūtų gražintos.

-JAV senato prezidentas Vanderbergas padėjo Čekoslovakijai į ją įsilaikyti, bet dėl daugelio darbų atsisakė į ją vykti.

-Kinų tautinės vyriausybės daliniai vėržiiasi į priekį ir užėmė komunistines Kinijos dalies sostinę Lenan.

-Italijoje įvestas vasaros laikas.

-Sovietų zonoje Vokietijoje iki šiol iš darbo atleisti 362.282 buvo neieši. Mokyklų valymas dar nepašalintas.

-Karo ministras Peterson paskelbė apie naują maisto pagalbą iš kariuomenės sandėlių JAV zonoje Vokietijoje.

-JAV atstovas Jugoslavijoje pranešė, kad JAV atsisakė Jugoslavijai suteikti maisto paramą.

-Vashingtono vyriausybė UNRRAs užpirktus du laivus bulvių nukreipė į Vokietiją.

-Anglų daliniai iš Graikijos nenumatomi atitraukti iki rugpjūčio mėn. Tačiau politinė, karinė ir ūkinė komisija tiks ir kariuomenę atitraukus.

-Numatoma Velyku šv. proge Vienos ir didesnių miestų gyventojams padidinti maisto rėvini.

-Nuo gegužės mėn. 4 d. visoje Austrijoje pagerės traukinių susisiekimas.

-JTO ūkio ir socialinė taryba nutarė ir po UNRRAs panaikinti Austrijai tikti pagalbą.

===== Dienraštis leidžia Spaudos Iarb. Kolektyvas. Ats. red. M. Saltonis =====